

Οι θησαυροί της αιγαιοπελαγίτικης φύσης

ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΤΙΝΟ ΓΚΑΙΤΛΙΧ/ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ
ΦΩΤΟ: ΝΙΚΟΣ ΠΕΤΡΟΥ

The Aegean's natural treasures

BY MARTIN GAETHLICH / HELLENIC SOCIETY FOR THE PROTECTION OF NATURE
PHOTOS: NIKOS PETROU

ΦΩΤΟ: ΑΡΗΣ ΒΙΔΑΛΗΣ / PHOTOS: ARIS VIDALIS

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΧΕΛΩΝΑ ΚΑΡΕΤΑ, LOGGERHEAD TURTLE, (CARETTA CARETTA)

Summer visitors to the Aegean islands acquire only a partial, and somewhat misleading image of their nature, since they view them as arid or even nearly "barren". Visitors are not aware - and often cannot even imagine - what the islands look like in other seasons, for example, in spring, when the landscape is alive with the colours and fragrances of flowers. In the autumn, the first raindrops revive the dry earth and initiate a "second spring", bringing forth cyclamens, sea squills, colchicums and sternbergias. In the winter, when all is green, it is the turn of the various species of crocus and anemones to flower.

Οι καλοκαιρινοί επισκέπτες στα νησιά του Αιγαίου αποκτούν μία εντελώς αποσπασματική εικόνα για τη φύση, καθώς τα βρίσκουν στεγνά, σχεδόν «αποξηραμένα». Δεν ξέρουν - και συχνά ούτε φαντάζονται - πώς μοιάζουν στις άλλες εποχές του έτους. Την ολάνθιστη άνοιξη, τότε που το τοπίο γεμίζει με χρώματα και ευωδιές. Αλλά και το φθινόπωρο, όταν οι πρώτες σταγόνες της βροχής ξαναζωντανεύουν την ξερή γη και φέρουν μια «δεύτερη άνοιξη», κάνοντας ν' ανθίσουν τα κυκλάμινα, οι ασκέλλες, τα κολχικά και οι στερνμπέργκιες. Και το χειμώνα, όταν τα πάντα πρασινίζουν και ξεπετάγονται οι ανεμώνες και τα διάφορα είδη κρίκων.

Αν και σε μεγάλα νησιά (στη Σάμο, στη Λέσβο, στη Ρόδο) υπάρχουν εκτεταμένα δάση, αυτά σπανίζουν στο νησιωτικό τοπίο. Εδώ κυριαρχούν οι θαμνώνες (με είδη όπως ο σχίνος, οι φίδες κ.α.) και τα φρύγανα (αστοιβή, γαλαστοιβή, αφάνα, θυμάρι, λεβάντα κλπ). Η φύση των αιγαιοπελαγίτικων νησιών είναι ένα συναρπαστικό μωσαϊκό οικοσυστημάτων, όπου εναλλάσσονται αρμονικά οι θαμνότοποι, οι συστάδες των δασών, οι καλλιέργειες στις αναβαθμίδες, οι μικροί υγρότοποι, οι βραχώδεις και οι αμμώδεις παραλίες...

Η θέση του Αιγαίου στο σταυροδρόμι Ευρώπης, Ασίας και Αφρικής αυξάνει τρομερά τη βιοποικιλότητά των νησιών, καθώς υπάρχουν εδώ είδη από το νότο και την ανατολή που δεν εμφανίζονται πουθενά αλλού στην Ευρώπη.

Η απομόνωση των νησιών οδήγησε στη δημιουργία ξεχωριστών ειδών και υποειδών φυτών και ζώων που υπάρχουν μόνον εδώ. Το αρχιπέλαγος είναι γεμάτο από ενδημικά είδη: αγριολούλουδα (ανάμεσά τους και πολλές άγριες orchids), ερπετά, έντομα και σαλιγκάρια. Στο Αιγαίο ζουν περισσότερα από 300 είδη πουλιών, μεταξύ τους και ο σπανιότατος πια γυπαετός, σε λίγες απομονωμένες ορεινές τοποθεσίες της Κρήτης. Πολύ σημαντικός είναι

While some of the larger islands have extensive forests (Samos, Lesbos and Rhodes) they are a rare occurrence on the islands in general. Prevalent plant communities are maquis with species such as the Lentisc and the Phoenician Juniper and phrygana (garrigue) with species such as the Thomy Burnet and the Greek Spiny Spurge. Thus, the natural environment of the Aegean

ο μαυροπετρίτης, ένα γεράκι που φωλιάζει σε παράκτιους γκρεμούς και βραχονησίδες – τα νησιά του Αιγαίου φιλοξενούν το μεγαλύτερο μέρος του παγκόσμιου πληθυσμού του. Από τα θαλασσοπούλια ξεχωρίζουν ο ασημόγλαρος, ο πολύ σπάνιος αιγιόγλαρος, ο θαλασσοκόρακας, ο αρτέμις και ο μύχος, που φωλιάζουν σε μικρά ερημονήσια. Ο κόσμος της θάλασσας περιλαμβάνει περίπου 440 είδη ψαριών, αλλά και δώδεκα είδη κητωδών (ανάμεσά τους και φυσητήρες) και τη μεσογειακή φώκια. Επίσης, σε κάποιες ήσυχες παραλίες της Κρήτης και της Ρόδου (και σπανιότερα σε άλλα νησιά), φωλιάζει και η θαλάσσια χελώνα καρέτα - καρέτα.

Για να βοηθήσετε στην προστασία του εύθραυστου περιβάλλοντος στο Αιγαίο πρώτα από όλα σεβαστείτε τους φυσικούς πόρους.

- Περιορίστε τη σπατάλη νερού.
- Μειώστε τα απορρίμματα σας, ιδιαίτερα τα πλαστικά και τις σακούλες και μη ρίχνετε τίποτα στη θάλασσα.
- Μειώστε την κατανάλωση ρεύματος.
- Μην ξεριζώνετε τα σπάνια λουλούδια και σεβαστείτε τις φωλιές των πουλιών και των χελωνών.
- Αφήστε πίσω σας μόνο τα ίχνη σας στην άμμο και πάρτε μαζί σας μόνο αναμνήσεις και φωτογραφίες!

Στόχοι της Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας της Φύσης είναι, η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού για την διαφύλαξη και αειφορική διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος της χώρας μας. Στον παράκτιο χώρο, οι στόχοι αυτοί επιτυγχάνονται μέσα από το πρόγραμμα Γαλάζιες Σημείες. Επιπλέον, προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης διδάσκουν χιλιάδες μαθητές στα νησιά (και την υπόλοιπη Ελλάδα) να αγαπούν και να σέβονται τη φύση γύρω τους και πώς να την βελτιώνουν και να την προστατεύουν.

Για περισσότερες πληροφορίες / Informations:
 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ
 Νίκης 20, 105 57, Αθήνα / 20 Nikis str., Athens
 T. +30 210-3224944, 210-3314563,
 Fax: +30 210-3225285
 info@eepf.gr , www.eepf.gr

Φριλιάρια της Ρόδου, Rhodes Fritillaries (Fritillaria rhodia).

Ορχιδέα Οφρύς της Κρήτης, Cretean Orchids (Orchids cretica).

Αμπελουργός, Black-headed Bunting (Emberiza melanocephala).

Κρητοδελιάκι, Stained Agama (Laudakia stellio).

islands forms an exciting mosaic of ecosystems where bushes, stands of trees, terraced cultivation, small wetlands as well as pebble and sandy beaches all coexist in harmony. The location of the Aegean at the crossroads between Europe, Asia and Africa greatly increases the biodiversity of the islands since many species of eastern or southern origin are found only here, and nowhere else in Europe. The isolated location of the islands has led to the evolution of unique species and sub-species of plants and animals occurring only here. The archipelago is awash with endemic species of wild flowers (including numerous hardy orchids), reptiles, insects and snails. The Aegean is home to more than 300 species of birds, among them the extremely rare Bearded Vulture, which nests in a few remote mountain sites on Crete. The Eleonora's Falcon is also an important species which nests on coastal cliffs and rocky islets; the Aegean islands are host to most of its world population. Sea birds nesting on small deserted islands include the Herring Gull, the extremely rare Audouin's Gull, the Shag, the Cory's Shearwater and the Mediterranean Shearwater. Marine life includes approximately 440 species of fish as well as 12 species of cetaceans (including sperm whales) and the rare Mediterranean Monk Seal. Loggerhead Sea Turtles nest on some quiet beaches on Crete and Rhodes (and on rare occasions on some other islands).

To help protect the fragile natural environment of the Aegean, above all respect its natural resources.

- Do not to waste water.
- Reduce your rubbish, particularly plastics and plastic bags, and never discard anything into the sea. Reduce electricity consumption.
- Do not pick rare flowers and respect the nests of birds and turtles.
- Leave behind you only your footprints in the sand and take with you only memories and photographs!

The aim of the Hellenic Society for the Protection of Nature is to inform and educate the public about the conservation and sustainable management of the natural environment in Greece. In coastal areas, the Society's aims are achieved through the Blue Flag program. Additionally, the Society runs environmental education programs for thousands of schoolchildren on the islands (as well as in the rest of Greece), teaching them to love and respect the nature around them and how to protect it.